

Prikaz odluke suda

Broj predmeta: Ks.br.14/11
Sud: Viši sud
 Podgorica
Odjeljenje: Krivično odjeljenje
Vrsta predmeta: Ks -
 Prvostepeni
 predmeti za krivična djela organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina
Vrsta odluke: Presuda
Datum odluke: 19.09.2011.
Prethodna odluka: -

KS.br. 14/2011

VIŠI SUD U PODGORICI, kao prvostepeni krivični, po sudiji pojedincu Valentini Pavličić, uz učešće Sanje Radosavić kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih R. M. i R. M.2., koje brani A. Dj. advokat iz Podgorice, zbog krivičnog djela – prouzrokovanje stečaja iz člana 273 stav 1 Krivičnog zakonika, i R. M.3 kojeg brani A. Dj. advokat iz Podgorice, zbog krivičnog djela - prouzrokovanje stečaja pomaganjem iz člana 273 stav 1 u vezi člana 25 Krivičnog zakonika, rješavajući po optužnici Osnovnog Državnog tužilaštva Kt.br. 2374/06 od 31.12.2008. godine, koju je na glavnom pretresu zastupao Darko Djukić – zamjenik Specijalnog tužioca, nakon održanog usmenog glavnog i javnog pretresa dana 15.09.2011. godine u prisustvu zastupnika optužbe, optuženih i njihovog branioca, donio je i javno dana 19.09.2011. godine objavio

PRESUDU

Optuženi:

- R.M., rođen..... godine u Nj. - C., sa prebivalištem u P. ulica M. broj..., državljanin Crne Gore, otac dvoje djece, pismen, završio Višu trgovinsku školu, nezaposlen, srednjeg imovnog stanja, osudjivan presudom Opštinskog suda u Cetinju K.br. 44/76 od 02.12.1976. godine zbog kriv.djela iz člana 273 KZ RCG na novčanu kaznu u iznosu od 1.500 dinara,
- R.M.2., rođen..... godine u C., sa prebivalištem u P. ulica M. broj ..., državljanin Crne Gore, oženjen, otac dvoje djece, pismen, završio srednju školu, zaposlen u svojoj firmi "Dupla devetka", srednjeg imovnog stanja, neosudjivan,
- R.M.3., rođena..... godine u C., sa prebivalištem u P. ulica M. broj....., državljanica Crne Gore, neudata, pismena, završila srednju školu, nezaposlena, srednjeg imovnog stanja, neosudjivana,

Na osnovu člana 373 stav 1 tačka 2 Zakonika o krivičnom postupku Crne Gore

OSLOBADJAJU SE OD OPTUŽBE

Da su:

u toku 2005. godine optuženi R.M. i R.M.3 odgovorna lica, osnivači privrednog društva DOO „Plavi devet“, iz Podgorice, umišljajno pomognuti od strane optuženog R. M.2 izvršnog direktora navedenog privrednog društva, neracionalno trošili sredstva i prouzrokovali stečaj privrednog društva na način što su donijeli odluku broj 15-05 od 15.1.2005. godine o dodjeli stambenog kredita okr.Radonjić Marku koju je potpisao R.M.2, a u iznosu od 75.000 €, a sve u cilju izbjegavanja isplate obaveza nastalih u toku februara i marta 2004. godine prema oštećenom „Šipoš“ DOO Novi Sad u iznosu od 25.872,17€, nakon čega su optuženi R.M. i R.M.3 dana 31.10.2005. godine podnijeli predlog Privrednom sudu u Podgorici za pokretanje stečajnog postupka ST.br.211/05 protiv sopstvenog privrednog društva sa ciljem da privredno društvo postane nesposobno za plaćanje i da onemoguće oštećenog „Šipoš“ DOO Novi Sad da naplati svoje potraživanje,

-čime bi izvršili optuženi R.M. i R.M.3 kao saizvršioци krivično djelo –prouzrokovanje stečaja iz člana 273 stav 1 Krivičnog zakonika, a optuženi R.M.2 krivično djelo prouzrokovanje stečaja pomaganjem iz člana 273 stav 1 u vezi člana 25 Krivičnog zakonika.

Osnovom člana 230 stav 1 Zakonika o krivičnom postupku troškovi postupka u oslobadajućem dijelu padaju na teret budžetskih sredstava suda.

O b r a z l o ž e n j e

Optužnicom Osnovnog Državnog tužioca Kt.br. 2374/06 od 31.12.2008. godine stavljeno je na teret optuženima R.M. i R. M.3 da su kao saizvršioци izvršili krivično djelo prouzrokovanje stečaja iz člana 273 stav 1 Krivičnog zakonika, a optuženom R. M. krivično djelo – prouzrokovanje stečaja pomaganjem iz člana 273 stav 1 u vezi člana 25 Krivičnog zakonika.

Zastupnik optužbe je ostao pri završnoj riječi i djelimično preciziranoj optužnici sa glavnog pretresa od 06.12.2010. godine, predlažući sudu da optužene oglosi krivim i osudi po zakonu.

Optuženi R.M. ne priznaje izvršenje krivičnog djela, pa u svojoj odbrani navodi da je bio izvršni direktor preduzeća „Plavi devet“, odnosno osnivači su bili on i kćerka M., a izvršni direktor je bio njegov sin R.M.2. U poslovanju firme čiji je pretežni dio posla bio sušenje pršuta saradivali su između ostalih i sa Mesnom industrijom „Šipoš“ iz Malog Idjoša, s tim što nisu sačinjavali ugovor o saradnji, već su se usmeno dogovorili o isporuci veće količine mesa. Sve se to dešavalo tokom 2004. godine, a Mesna industrija „Šipoš“ nije ispunila usmeni dogovor koji su imali u pogledu kvaliteta mesa koje su im isporučili. Dogovor je bio da se isporuči svježe meso, a ne djelimično smrznuto, zbog čega je veću količinu te robe štetovao, odnosno nije je mogao iskoristiti, pa je iz tog razloga i kontaktirao vlasnika firme „Šipoš“ I. Š., koji je potom lično došao na Njeguše i uvjerio se da je jedan dio robe već pripremljen za rashod. Kasnije imao više susreta sa advokatom oštećenog D. D., ali nisu uspjeli da postignu dogovor oko eventualnog solidarnog snošenja štete, a usljed neadekvatne i neodgovorene isporuke robe. Nisu postigli dogovor, tako da je ostala i dalje sporna dugovana svota od 25.782,17€. Tvrdi da donošenje Odluke o dodjeli stambenog kredita, odnosno pokretanje stečajnog postupka nad preduzećem „Plavi devet“ nema nikakve veze sa obavezama koje je imao prema preduzeću Šipoš, a spreman je da se dogovori sa oštećenim, odnosno sa njegovim advokatom oko vraćanja duga. Na glavnom pretresu je ostajući kod odbrane iz istražnog postupka pojasnio da jedini razlog zbog kog nije platio ispručenju količinu mesa je taj što je ova pršuta bila djelimično smrznuta, a bilo je dogovoreno da se isporuči svježe meso. Kada je isporučena ova količina pršute, sa radnicima je ustanovio da je meso djelimično smrznuto po svim parametrima, zbog čega su zaključili da je meso bilo ranije smrznuto, pa odmrznuto, zbog čega je odmah kontaktirao istog dana Imra Šipoša i rekao mu da dogovor nije bio takav, na što mu je Imra odgovorio da meso nije zamrznuto, već samo više rashladjeno. Nisu mogli odmah ustanoviti da li je meso pokvareno, jer se to može ustanoviti tek nakon 5 do 6 mjeseci. Napomenuo je da je u vezi svega ovog lično

pregovarao sa vlasnikom firme "Šipoš", a kasnije i sa njihovim advokatom D. D. i sa ovim nikakve veze nisu imali R.M.2 i M., koji su samo formalno bili i to M. osnivač, a M. izvršni direktor firme. Optuženi R.M. se bavio fudbalom do 2004. godine i tek se kasnije uključio u posao, odnosno 2004. godine, i u svim ostalim poslovima preduzeća uvijek je lično pregovarao u ime preduzeća, i nikada to nisu činili M. i M.. Odluka o dodjeli stambenog kredita i pokretanje stečajnog postupka nema nikakve veze sa ispunjenjem duga prema preduzeću Šipoš da naplati svoje potraživanje. Njegova firma u ovo vrijeme nije imala nekih većih dugovanja, odnosno imala je dugovanja po nekim sitnim fakturama. U januaru mjesecu 2005. godine je donijeta Odluka o dodjeli stambenog kredita optuženom R. M. u iznosu od 75.000 €, ali taj kredit nije isplaćen od strane firme R. M.. U toku 2005. godine su na računu preduzeća imali nekad 2000, nekad 3000, 5000 ili 7000 eura, zavisno od toga koliko su robe uspjeli da prodaju. Stečaj u preduzeću je otvoren negdje otprilike krajem oktobra 2005. godine, a zaključen 2006. godine. Sa preduzećem "Šipoš" je 2008. godine potpisao Protokol o plaćanju duga i jedan dio duga je platio i to u dvije rate, a inače je za plaćanje duga garantovao svojom ličnom imovinom.

Optuženi R.M.2 ne priznaje izvršenje krivičnog djela i u svojoj odbrani navodi da je bio izvršni direktor preduzeća "Plavi devet", da su imali saradnju između ostalih i sa firmom "Šipoš" iz Malog Idjoša, pri čemu nije postojao pismeni ugovor između preduzeća, već usmeni dogovor između optuženog R.M. i I. Š.. Poznato mu je da je preduzeće "Šipoš" isporučilo veću količinu mesa, ali ta roba nije ispunjavala uslove koji su dogovoreni između optuženog R.M. i I. Š. zbog čega je veći dio te robe štetovan. Zna da je njegov otac, optuženi R.M., imao kontakte sa pomenutom firmom, odnosno advokatom firme "Šipoš" D. D., ali da nisu postigli dogovor oko solidarnog snošenja štete. Tvrdi da donošenje Odluke o dodjeli stambenog kredita, odnosno pokretanja stečajnog postupka nema nikakve veze sa onemogućavanjem oštećenom da naplati dugovanja. Na glavnom pretresu je ostajući kod odbrane iz istražnog postupka pojasnio da se 2004. godine uključio u posao u ovom preduzeću do kada je poslove obavljao samo optuženi R.M.. Sa preduzećem "Šipoš" je samo M. kontaktirao i pregovarao u vezi kupovine robe. Isporučena roba nije ispunjavala uslove koji su dogovoreni između R.M. i vlasnika ovog preduzeća, odnosno meso je bilo smrznuto, a dogovor je bio da se isporuči svježe meso i samo iz tog razloga nije plaćena ova roba preduzeću "Šipoš". U januaru 2005. godine je donijeta Odluka o dodjeli stambenog kredita, ali mu novac u iznosu od 75.000€ nije isplaćen. Zahtjev za dodjelu stambenog kredita je podnio krajem 2004. godine, a 2004. godine se značajnije uključio u poslovanje preduzeća i to negdje u novembru mjesecu 2004. godine, a i ranije je pomagao ocu, ali manje i to je bilo ranijih godina u zimskom periodu.

Optužena R.M.3 ne priznaje izvršenje krivičnog djela i u navodima svoje odbrane ističe, da je osnivač preduzeća "Plavi devet", ali da su poslove vodili o svim poslovima vodili njen otac i brat i da je ona bila samo formalno osnivač preduzeća a na glavnom pretresu je pojasnila da je samo formalno bila osnivač preduzeća i nije bila uključena, niti je bila u toku poslova preduzeća DOO "Plavi devet", i nije ništa znala oko poslovanja njenog oca i brata sa bilo kojim preduzećem, pa ni sa preduzećem "Šipoš", nije znala ništa u vezi kupovine robe od tog preduzeća, jer su to sve radili njen otac i brat. Tek kasnije, kad se sve ovo zakomplikovalo je saznala o čemu se radi i saznala je detalje u vezi poslovanje sa preduzećem Šipoš. Takođe u vrijeme donošenja Odluke o dodjeli stambenog kredita optuženom R. M., za to nije znala, niti je bila u toku i niko je o tome nije obavještavao i tek kada se sve ovo zakomplikovalo je saznala da je 2005. godine donijeta odluka o dodjeli stambenog kredita. Zna da je podnijet predlog za pokretanje stečajnog postupka i da je potpisala taj predlog, a otac joj je rekao da treba da pokrenu stečajni postupak, tako da je postupala samo onako kao joj je naloženo od strane oca, tako da je i potpisala ovaj predlog za pokretanje stečajnog postupka. U ovo vrijeme se bavila drugim poslom, odnosno radila je malo u prodajnom objektu, koji je takodje bio u sklopu ovog preduzeća i koje se bavilo trgovinom, a bavila se maloprodajom stvari za kuću, radila je poslove oko nabavke i prodaje robe. Takođe je navela da joj je otac optuženi R.M. prije podnošenja predloga za pokretanje stečajnog postupka rekao da slabo posluju i da će morati da idu pod stečaj. Njena prodavnica je bila u sklopu preduzeća "Plavi devet" i kada je zaključen stečaj nad preduzećem i ta prodavnica je prestala da radi.

Sud je u dokaznom postupku na glavnom pretresu proveo sledeće dokaze: neposredno na glavnom pretresu saslušao punomoćnika mesne indstustrije „Šipoš“ iz Malog Idjoša adv. D. D., pročitao predlog preduzeća „Plavi devet“ za pokretanje stečajnog postupka od 28.10.2005. godine; pročitao Odluku o dodjeli stambenog kredita preduzeću „Plavi devet“ broj 15-05 od

15.01.2005. godine; pročitao izvod iz Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici za preduzeće „Plavi devet“ od 28.06.2005. godine; pročitao presudu Privrednog suda u Podgorici P.br. 484/05 od 27.10.2005. godine; na saglasan predlog stranaka pročitao nalaz i mišljenje vještaka finansijske struke Grubović Staniše od 28.06.2008. godine, dopunu nalaza i mišljenja od 05.04.2010. godine, kao i izjašnjenje navedenog vještaka sa glavnih pretresa od 09.04.2010. godine i 30.11.2010. godine, pročitao nalaz i mišljenje vještaka finansijske struke Grubović Staniše od 03.09.2011. godine i neposredno na glavnom pretresu dana 15.09.2011. godine saslušao navedenog vještaka; pročitao izvještaj o poslovanju preduzeća „Plavi devet“ Podgorica sačinjen od strane Agencije „Pet B“ Bogetić od 27.10.2005. godine; izvršio uvid u izvještaj „Atlas mont“ banke o stanju i kretanju sredstava na računu za preduzeće „Plavi devet“ Podgorica za 2005. godinu; izvršio uvid u stečajne spise Privrednog suda u Podgorici St.br. 211/05; izvršio uvid u priznanicu od 09.01.2009. godine na iznos od 10.000,00 € koju priznanicu su potpisali optuženi R.M. i adv. D. D., pročitao Protokol o plaćanju duga zaključen 21.03.2008. godine između Mesne industrije „Šipoš“ i optuženog R.M.; izvršio uvid u zapisnik o glavnoj raspravi Osnovnog suda u Podgorici P.br. 2190/08 od 03.04.2008. godine; izvršio uvid u presudu Apelacionog suda Crne Gore Pž.br. 15/06 od 16.11.2007. godine; pročitao izvode iz kaznene evidencije na ime optuženih R.M.a, R. M.2 i R. M.3 izdat od strane Uprave policije Ispostave Cetinje broj 02-245-4332 od 02.12.2009. godine.

Iz iskaza svjedoka D. D. proizilazi da je isti kao punomoćnik mesne industrije „Šipoš“ iz Malog Idjoša 24.10.2005. godine podnio krivičnu prijavu protiv optuženih smatrajući da su isti time što nisu platili preduzeću „Šipoš“ 25.782,17€ počinili krivično djelo prevare, te da je 21.03.2008. godine sa optuženim R.M. potpisao Protokol o plaćanju duga kojim se optuženi obavezao da isplati preduzeću „Šipoš“ svoj dug. Inače, poslovni odnos između preduzeća Plavi devet i preduzeća „Šipoš“ iz Malog Idjoša potiče iz 2004. godine i preduzeće „Šipoš“ je isporučivalo robu preduzeću „Plavi devet“ u toj godini iz tri puta, te da je u pogledu isporučivanja određene količine došlo do prigovora od strane optuženog R.M., da kvalitet mesa nije dobar. Međutim, optuženi nije u zakonskom roku prigovorio jer je imao rok od 8 dana od dana isporuke, a takodje nije se moglo utvrditi usled kojih razloga je došlo do kvara mesa. Po tom osnovu donijeta je i presuda Privrednog suda P.br. 484/05 koja je i potvrđena od strane Apelacionog suda i optuženi nikada nije sporio dug i potpisan je Protokol o plaćanju duga 21.03.2008. godine. Pošto je presuda Apelacionog suda donijeta 2007. godine a već tada je bio zaključen stečaj nad preduzećem „Plavi Devet“, navedena presuda nikada nije mogla biti uručena preduzeću „Plavi devet“, mada je optuženi R.M. bio upoznat sa istom i prihvatio je da plati dug kao fizičko lice, tako da je i isplatio iznos od 19.000€, dok je ostao još dužan 14.500€. Posao oko trgovine mesa i plaćanja istog išao je samo preko optuženog R.M. dok sa ostalim optuženim, ni oštećeno preduzeće ni ovaj svjedok kao njihov punomoćnik nisu imali kontakta. Razlog zašto je kao punomoćnik podnio krivičnu prijavu jeste što je njegov vlastodavac Imra Šipoš bio ljut na R.M.a zbog dinamike plaćanja, pa je naložio da podnese krivičnu prijavu protiv optuženih zbog bilo kojeg krivičnog djela kako bi na taj način natjerao optuženog R.M. da plati dug. Inače, krivičnu prijavu je podnio 06.11.2006. godine iz razloga „straha“ da dug ostane neisplaćen. Poznato mu je bilo da je optuženi R.M. prigovorio oštećenom I. Š. u pogledu kvaliteta robe odnosno da je roba koju mu je isporučio bila zamrznuta.

Iz sadržine predloga preduzeća „Plavi devet“ za pokretanje stečajnog postupka utvrđeno je da je isti predat Privrednom sudu u Podgorici 31.10.2005.g. od strane ovlašćenih lica osnivača preduzeća „Plavi devet“ R.M. i R. M.3.

Iz sadržine Odluke o dodjeli stambenog kredita broj 15-05 od 15.01.2005. godine utvrđeno je da je ista donijeta 15.01.2005. godine kojom je odlučeno da se dodijeli stambeni kredit u iznosu od 75.000€ R. M.2.

Iz sadržine izvoda iz Centralnog registra privrednog suda Podgorica od 28.06.2005. godine utvrđeno je da su osnivači preduzeća R.M. i R.M.3, a da je izvršni direktor R.M.2.

Iz sadržine izvještaja o poslovanju preduzeća Plavi devet Podgorica koga je sačinila agencija PB „Bogetić“ utvrđeno je da su neizmirene obaveze na dan podnošenja predloga za pokretanje stečaja 175,237,30€, a da su potraživanja 94.536,61€ u koje su uračunata i potraživanja za stambeni kredit u iznosu od 75.236,58€, dok preduzeće nema pokretne i nepokretne imovine.

Iz presude Privrednog suda u Podgorici P.br. 484/05 od 27.10.2005. godine utvrđeno je da je preduzeće "Plavi devet" obavezano da iz osnova duga na ime isporučene robe isplati preduzeću "Šipoš" DOO Novi Sad, iznos od 25.782,17€, i navedena presuda je potvrđena presudom Apelacionog suda Pž.br.15/06 od 16.11.2007. godine.

Uvidom u spise Privrednog suda St.br. 211/05 utvrđeno je da je po predlogu preduzeća "Plavi devet" pokretnut stečajni postupak, da je preduzeće "Šipoš" kao povjerilac prijavilo potraživanje protiv stečajnog dužnika u iznosu od 25.782,17€ sa pripadajućom kamatom, i da je stečajni postupak nad preduzećem Plavi devet zaključen 01.03.2006. godine.

Iz sadržine protokola o plaćanju duga zaključenog 21.03.2008. godine između Mesne industrije Šipoš iz Malog Idjoša i R.M.a utvrđeno je da je R.M. prihvatio dug u iznosu od 33.500,00€ prema Mesnoj industriji "Šipoš", i da će isti isplatiti do 01.08.2008. godine na način što će novac predati punomoćniku povjerioca adv.D. D. i da za takav dug garantuje i odgovara ličnom imovinom.

Uvidom u zapisnik o glavnoj raspravi Osnovnog suda u Podgorici P.br. 2190/08 od 03.04.2008. godine utvrđeno je da je među strankama zaključeno poravnanje o isplati glavnog duga u iznosu od 14.500€, a što je i utvrđeno iz priznanica koje su potpisali s jedne strane optuženi R.M. a sa druge strane advokat D. D..

Iz nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke Grubović Staniše, te dopunskog nalaza i mišljenja istog vještaka, kao i usmenog izjašnjenja na glavnom pretresu utvrđeno je da je preduzeće "Plavi devet" u 2004. godini preuzelo robu po tri fakture od preduzeća "Šipoš" iz Malog Idjoša u iznosu od 25.782,17€, da je na račun preduzeća uplaćen kredit u iznosu od 27.250,00€ od banke "Atlas mont", te da je od iste banke preduzeće "Plavi devet" dobilo i kredit od 7.000€ dana 23.11.2004. godine, kao i 5.000 € dana 10.12.2004. godine, a da je preduzeće poslovnu godinu zaključilo sa pozitivnim saldonom u iznosu od 4.580,30€. Nadalje je utvrđeno da je shodno izvještaju o stanju i kretanju sredstava na računu preduzeća "Plavi Devet" kod "Atlas mont" banke Podgorica u 2005. godini imalo uplate, te da je saldo na računu uvijek bio pozitivan sve do trenutka 15.12.2005. godine kada je na računu preduzeća "Plavi devet" saldo iznosi 00,00€, i da nakon tog datuma preko žiro-računa kod ove banke nije bilo više prometa, te da sa navedenog računa nije isplaćen novac za stambeni kredit po odluci od 15.01.2005. godine, odnosno nije izvršeno podizanje novca za tog žiro-računa. Tokom poslovne godine 2005. preduzeće je imalo obaveze i prema trećim licima što ukazuje da je novac bio u funkciji, nije bilo ostatka novca tako da do isplate navedenog stambenog kredita nije ni moglo biti.

Postupajući po nalogima iz ukidnog rješenja Apelacionog suda, sud je odredio dopunsko vještačenje po vještaku finansijske struke, pa je iz navedenog vještačenja kao i iz usmenog izlaganja navednog vještaka utvrđeno da je sa blagajne preduzeća "Plavi devet" po osnovu odluke o dodjeli stambenog kredita, za rekonstrukciju postojeće kuće na Njegušima, u toku 2005. godine podignuto 8.400€, koja gotovina je sukcesivno podizana počev od 31.03.2005. godine pa sve do 28.06.2005. godine. Medjutim, od ove gotovine 4.800€ je podizano po osnovu ove odluke, dok je 3.600€ podizano po putnim nalogima, što znači da ovih 3.600€ sredstava koja su podignuta po putnim nalogima broj 1, 2, 3 i 9 i u periodu od 28.03. do 28.04.2005. godine podignuta su po osnovu troška (jer putni nalog predstavlja trošak) obzirom da su i tako podignuta, i ista su trebala da budu knjižena knjigovodstveno u bilans usjeha obzirom da ista u taj segment knjigovodstvenog knjiženja i spadaju, a ne u bilans stanja kao stambena sredstava, jer po osnovu putnih naloga ne mogu se sredstva smatrati kao stambena. Iznos od 4.800€ koji je podignut kao gotovina sukcesivno u odredjenom periodu, podignuto je na ime plaćanja fizičkih lica koja su izvodila radove na rekonstrukciji kuće. Osim ove gotovine podignuta je još i gotovina po osnovu toplog obroka 500€ i po osnovu troškova prevoza 300€. Nadalje je utvrđeno da su u firmi "Plavi devet" vodjene investicije još od 2003. godine, a što proizilazi iz evidentirano prenesenog stanja sredstava na kontu investicija od 2003. godine na 2004. godinu 45.344,94€, u 2004. godini investirano je 27.418,81€ što prenešeno stanje u zaključnom listu na kontu investicija iznosi 72.763,75€. Konačno, iz nalaza kao i usmenog izjašnjenja ovog vještaka na glavnom pretresu je utvrđeno da po odluci koju je preduzeće "Plavi devet" donijelo 15.01.2005. godine a radi se o odluci o dodjeli stambenog kredita, nije došlo do podizanja niti preko žiro-računa niti sa blagajne jednokratno sredstava za isplatu tog kredita, već je počev još od 2003. godine i 2004. godine plaćano u vrijednosti izvršenih radova ili isporučene robe dobavljaču.

Dakle, zaključuje se da je preduzeće "Plavi devet" imalo investicije u toku još od 2003. godine, dok sredstva koja su podignuta po putnom nalogu kao gotovina u iznosu od 3.600€ nisu mogla biti knjižena kao kreditna sredstva (a što je uradila knjigovodstvena firma koja je vodila knjige za navedeno preduzeće), već su morala biti iskazana kao trošak, i tu se radi o pogrešnom knjigovodstvenom vođenju, dok je iznos od 4.800€ podignut kako bi se platila radna snaga.

Nakon savjesne ocjene dokaza svakog pojedinačno, te svih dokaza u njihovoj ukupnosti, ovaj sud nalazi da nije dokazano da su optuženi R.M., R.M.2 i R.M.3 izvršili krivična djela koja su im optužnicom stavljena na teret, iz kojih razloga ih je i oslobodio od optužbe, a za takvu svoju odluku daje sledeće razloge:

Naime, optuženima je stavljeno na teret da su kao saizvršioци izvršili krivično djelo – prouzrokovanje stečaja a iz člana 273 stav 1 Krivičnog zakonika i to R.M. i R. M.3, a optuženom R. M.2 kriv.djelo prouzrokovanje stečaja putem pomaganja iz člana 273 stav 1 u vezi člana 25 Krivičnog zakonika.

Tokom postupka iz sprovedenih dokaza na nesumnjiv način je utvrđeno da su preduzeće "Plavi devet" osnovali optuženi R.M. i R.M.3 a da je izvršni direktor R.M.2. Preduzeće je obavljalo svoju poslovnu djelatnost i u 2004. godini, i između ostalog nabavilo je robu – sveže meso od preduzeća "Šipoš" iz Malog Idjoša, po osnovu tri fakture i u iznosu od 25.782,17€. Preduzeće "Plavi devet" nije platilo navedeni iznos preduzeću "Šipoš" iz Malog Idjoša po osnovu ove tri fakture, a ove činjenice sud je utvrdio iz iskaza svjedoka D. D., izvoda iz Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici za preduzeće "Plavi devet" od 28.6.2005. godine, nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke Grubović Staniše, i njegovog usmenog izjašnjenja, a konačno sve ove činjenice nisu sporili ni sami optuženi koji su u svojim odbranama to i naveli, s tim što je optužena R.M.3 istakla da i ako je bila osnivač preduzeća sve poslove je vodio njen otac uz pomoć brata.

Nadalje, je utvrđeno da je u preduzeću donijeta Odluka broj 15-05 dana 15.01.2005. godine kojom je izvršnom direktoru R. M.2 dodijeljen stambeni kredit u iznosu od 75.000€, a koji kredit je dužan da vrati u 75 jednakih polugodišnjih rata u iznosu od 1000€, a da rok za otplatu kredita počinje od 15.6.2007. godine. Nadalje je utvrđeno da je 31.10.2005. godine Privrednom sudu u Podgorici predat predlog preduzeća "Plavi devet" za pokretanje stečajnog postupka, a navedeni predlog podnijeli su osnivači preduzeća R.M. i R.M.3, i navedeno preduzeće je kao povjerilac prijavilo potraživanja kao u podnijetom predlogu, a stečajni postupak je zaključen 01.03.2006. godine. Takodje je kao nesporno utvrđeno da je pred Privrednim sudom u Podgorici voden postupak između preduzeća "Plavi Devet" i preduzeća "Šipoš" koji je okončan presudom privrednog suda u Podgorici P.br. 484/05 od 27.10.2005.godine a koja presuda je postala pravosnažna presudom Apelacionog suda Pž.br. 15/06 od 16.11.2007. godine, i po navedenim presudama preduzeće Plavi devet je bilo dužno platiti preduzeću "Šipoš" iz Malog Idjoša iznos od 25.782,17€ sa svim pripadajućim kamatama. Nadalje je utvrđeno da su preduzeće "Šipoš" iz Malog Idjoša i R.M. kao fizičko lice potpisali Protokol o plaćanju duga 21.03.2008. godine, i tim Protokolom je uređena obaveza optuženog R.M.a da lično plati dug oštećenom preduzeću u iznosu od 33.500€, da bi kasnije među strankama bilo zaključeno sudsko poravnanje kojim se R.M. obavezao da preduzeću "Šipoš" plati 14.500€, što je isti uradio dana 13.8.2008. godine i 09.01.2009. godine. Sve ove činjenice proizilaze iz materijalnih dokaza koji su provedeni tokom postupka i to predloga preduzeća "Plavi devet" za pokretanje stečajnog postupka, spisa Privrednog suda u Podgorici St.br. 211/05 koji su vodjeni po osnovu stečajnog postupka preduzeća "Plavi devet", Odluke o dodjeli stambenog kredita, Protokola o plaćanju duga zaključenog između mesne industrije "Šipoš" i optuženog R.M. iz sadržine zapisnika o glavnoj raspravi Osnovnog suda u Podgorici P.br. 2190/08, dvije priznanice koje su potpisane od strane optuženog R.M. i adv. D. D., te konačno iz iskaza svjedoka D. D. i odbrane optuženih koji ni u jednom segmentu svojih odbrana nisu sporili gore utvrđene činjenice, a iste je svjedočkim iskazom potvrdio svjedok D.D..

Takodje kao nesporno je utvrđeno da je preduzeće "Plavi devet" 2004. godinu završilo sa pozitivnim saldonom na računu u iznosu od 4.580,30€, i da je u sledećoj godini dakle u toku 2005. godine, od početka januara pa do dana podnošenja predloga za pokretanje stečaja promet na računu navedenog preduzeća bio pozitivan odnosno da je navedeno preduzeće primalo uplate od strane drugih privatnih lica, i da je najveći saldo preduzeća u januaru mjesecu bio 11.051€, i u danima koji su prethodili donošenju Odluke za dodjelu stambenog kredita saldo na računu

preduzeća je bio pozitivan. Utvrđeno je da je preduzeće "Plavi devet" počev još od 2003. godine imalo investiciona ulaganja koja su prenošena (a kako to i knjigovodstvena evidencija i nalaže) u sledeće kalendarske godine i da su ta investiciona ulaganja u 2003. godini iznosila 27.418,81€ koja su i prenijeta u 2004.godinu u navedenom iznosu, a iz 2004.godine u 2005.godinu 45.344,94€, što ukupno iznosi 72.763,75€. Što se tiče gotovine iznos od 3.600€ koji je podignut po osnovu putnih naloga, kao i iznos od 4.800€ koji je podignut po osnovu plaćanja računa fizičkim licima, a sve zajedno po osnovu odluke o stambenom kreditu. Prednje činjenice utvrđene su iz nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke a koji je sačinjen na osnovu osnovne dokumentacije preduzeća "Plavi devet", odnosno po osnovu izvoda o finansijskim transakcijama preko žiro-računa preduzeća "Plavi devet", kao i dopunskog nalaza i mišljenja navedenog vještaka i njegovog usmenog izjašnjenja, odnosno uvida ovog vještaka u blagajnu preduzeća "Plavi devet", a što je uradjeno po nalogima iz drugostepenog rješenja Apelacionog suda.

Nalaze i mišljenja, kao i dopunske nalaze i mišljenja i usmena izjašnjenja sud u cjelosti prihvatio i poklonio im vjeru jer su isti dati na osnovu pregleda i vještačenja poslovne dokumentacije preduzeća "Plavi devet, kao i uvida u blagajnu preduzeća "Plavi devet", te konačno u skladu sa knjigovodstvenim zakonima.

Ako se podje od naprijed utvrđenog činjeničnog stanja i zakonskih obilježja krivičnog djela prouzrokovanje stečaja iz člana 273 stav 1 Krivičnog zakonika u kojem se kaže: "prouzrokovanje stečaja vrši odgovorno lice u privrednom društvu koje neracionalnim trošenjem sredstava ili njihovim otudjenjem u bescojenje, prekomjernim zaduživanjem, preuzimanjem nesrazmjernih obeveza, lakomislenih zaključivanja ugovora sa licima nesposobnim za plaćanje, propuštanjem blagovremenog ostvarivanja potraživanja, uništenjem ili prikrivanjem imovine ili drugim radnjama koje nisu u skladu sa savjesnim poslovanjem i na taj način prouzrokuje stečaj i time drugog oštetiti", sud nije mogao izvesti zaključak da su optuženi neracionalno trošili sredstva na način što su 15.01.2005. godine donijeli Odluku o dodjeli stambenog kredita i tom Odlukom prouzrokovali stečaj, niti da je ta odluka bila ekonomski štetna za poslovanje preduzeća "Plavi devet" u 2005.godini jer po toj odluci nije ni bilo jednokratne isplate sredstava u 2005.godini koja bi prouzrokovala stečaj. Konačno, investiciona ulaganja u preduzeće "Plavi devet" započela su 2003. godine i nastavljena tokom 2004. godine i nisu radjena kako bi se sa istim preduzeće dovelo u nelikvidnost niti na taj način izigrao jedan od dobavljača preduzeća "Plavi devet" a to je preduzeće "Šipoš" iz Malog Idjoša, već su proizvod poslovne odluke preduzeća, što ni u kom slučaju ne znači da se radi o neracionalnom trošenju sredstva obzirom da je preduzeće privredno poslovalo tokom navedenog perioda i nije bilo u gubicima.

Radnja krivičnog djela je prouzrokovanje stečaja i u konkretnom slučaju je optužnicom stavljeno da su to optuženi učinili neracionalnim trošenjem sredstava. Navedeni postupak odnosno radnja optuženih da su neracionalno trošili sredstva mora da bude izvršena u vrijeme kada je preduzeće u konkretnom slučaju "Plavi devet" bilo nesposobno za plaćanje. Nesposobnost za plaćanje postoji kada se neko potraživanje ne može naplatiti ni prinudnim putem, i ta nesposobnost za plaćanje treba da traje duže vrijeme. Nikako nesposobnost za plaćanje ne može se tumačiti ako postoji trenutna nelikvidnost preduzeća što u konkretnom slučaju i nije bilo (preduzeće je bilo likvidno tokom perioda koji je prethodio donošenju odluke o dodjeli stambenog kredita kao i nakon toga), i takodje ovdje je neophodno da su optuženi momentom preduzimanja radnje konkretno donošenjem Odluke, znali za nesposobnost plaćanja svoje organizacije što primijenjeno na konkretan slučaj prvostepeni sud nije mogao izvesti zaključak u tom pravcu, jer tokom januara 2005. godine kada je donijeta Odluka o dodjeli stambenog kredita izvršnom direktoru preduzeće je bilo likvidno odnosno imalo je promet preko računa. Konačno a što je i dopunskim vještačenjem utvrđeno, po navedenoj odluci nije došlo do isplate sredstava u 2005.godini ni preko blagajne osim iznosa od 4.800€ (iznos od 3.600€ isplaćen je po putnim nalogima i on se ne može svrstati u investiciona sredstva već predstavljaju sredstva koja ulaze u trošak preduzeća i kao takva su morala biti knjižena) i to sukcesivne isplate što po rezonovaju prvostepenog suda ne može svakako biti uzrok odnosno radnja koja je prouzrokovala nelikvidnost preduzeća "Plavi devet".

U prilog ovakvog zaključka suda idu i drugi provedeni dokazi I to prvenstveno iskaz svjedoka D. D. iz koga sud utvrđuje šta je navedenog svjedoka kao punomoćnika preduzeća "Šipoš" iz Malog Idjoša motivisalo da pokrene postupak odnosno podnese krivičnu prijavu protiv osnivača preduzeća "Plavi devet" DOO i izvršnog direktora, i to zbog više krivičnih djela, odnosno da je to

bio "strah" od neplaćanja od strane preduzeća "Plavi devet", a ne i samo izbjegavanje navedenog plaćanja od strane preduzeća "Plavi Devet" odnosno optuženog R.M. koji nije sporio svoj dug prema preduzeću "Šipoš", već je sporio samo iznos koji treba da plati a zbog neadekvatno isporučene robe, što je u svojim svjedočkim iskazima i potvrdio punomoćnik preduzeća "Šipoš" adv.D. D.. Konačno, u zaključak suda da odluka o dodjeli stambenog kredita i isplata po istoj nije prouzrokovala stečaj kod navedenog preduzeća ide i dopunski nalaz i mišljenje vještaka finansijske struke koji je utvrdio da tokom 2005.godine nije bilo jednodne isplate sredstava po ovoj odluci, ni sa žiro - računa ni preko blagajne, a da sredstva koja su gotovinski podignuta u iznosu od 8.400€ od kojih je iznos od 3.600€ knjižen na pogrešnom kontu ne mogu biti uzrok koji je doveo od stečaja navedenog preduzeća. Dakle, imajući u vidu kretanje sredstava i saldo na računu preduzeća "Plavi devet" kod "Atlas mont" banke, te nalaz i mišljenje vještaka, njegove dopunske nalaze, kao i njegovo usmeno izjašnjenje na glavnom pretresu, te i druge provedene dokaze, sud je optužene osnovom člana 373 stav 1 tačka 2 ZKP-a oslobodio od optužbe da su izvršili i to optuženi R.M. i R.M.3 kao saizvršioi krivično djelo – prouzrokovanje stečaja iz člana 273 stav 1 Krivičnog zakonika, a optuženi R.M.2 prouzrokovanje stečaja putem pomaganja iz člana 273 stav 1 u vezi člana 25 Krivičnog zakonika.

Sud je imao u vidu i izvještaj koga je citirao Apelacioni sud u svom ukidnom rješenju. Međutim, po stanovištu prvostepenog suda, navedeni izvještaj a kako to proističe iz spisa predmeta, predstavlja dokument firme koja je vodila knjigovodstvo za preduzeće "Plavi devet", a kako je to i sam vještak u svom usmenom izlaganju naveo, da je greškom knjigovodstvene firme došlo do pogrešnog knjiženja sredstava na određeni konto na koji nisu mogla biti knjižena jer ne predstavljaju dio tog konta, u svakom slučaju po stanovištu ovog suda, navedeni izvještaj u sklopu sa svim ostalim provedenim dokazima ne može biti osnov za donošenje osudjujuće presude u odnosu na ove optužene.

Osnovom člana 230 stav 1 Zakonika o krivičnom postupku troškovi postupka padaju na teret budžetskih sredstava suda.

Imajući u vidu prednje sud je odlučio kao u izreci presude.

VIŠI SUD U PODGORICI
Dana 19.09.2011. godine

ZAPISNIČAR
Sanja Radosavović s.r.

SUDIJA
Valentina Pavličić s.r.

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude dozvoljena je žalba Apelacionom sudu Crne Gore u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otpravka presude, a preko ovog suda.

Za tačnost otpravka ovjerava
